

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM
2011-12-21
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
22277-11
Enhet 14

Sida 1 (7)

SÖKANDE

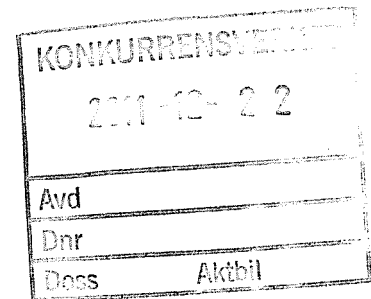
[REDACTED]
Sauna Behandlingshem HVB
[REDACTED]
[REDACTED]

Ombud: [REDACTED]
Sauna Behandlingshem HVB
[REDACTED]
[REDACTED]

MOTPART

Stockholms stad
105 35 Stockholm

Ombud: stadsnotarie Olof Welander
Stadsledningskontoret, juridiska avdelningen
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 185717

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

Stockholms stad (Staden) genomför en förenklad upphandling som avser ramavtal för missbruksvård (dnr 3.5-0075/2011). Upphandlingen är gemensam för stadens 14 stadsdelsnämnder och socialnämnden. Upphandlingen är indelad i 12 olika kategorier varav tre avser behandlingshem. Nu aktuell överprövning avser kategorin "Behandlingshem med manual och/eller evidensbaserade arbetsmetoder".

Enligt tilldelningsbeslut avsänt den 31 oktober 2011 har Staden beslutat att tilldela ramavtal avseende manual och/eller evidensbaserade behandlingshem till andra anbudsgivare än [REDACTED], Sauna Behandlingshem HVB (Sauna).

YRKANDEN M.M.

Sauna yrkar att upphandlingen ska omprövas. Till stöd för sin talan anför Sauna bl.a. följande. Avslaget hänvisar till evidensbaserad kompetenskrav. Skrivningen nedan är en beskrivning av vad Sauna baserar sitt arbetssätt på, vilka vetenskapliga grunder och forskning som ligger bakom samt vilka metoder som används. Metoderna och de olika terapeutiska metoderna förutsätter att det skett en klinisk avgiftning och ett stöd för fysiska avvänjningsproblem.

Fas ett:

Inflyttning på Sauna, kontaktskapande samtal, information, anpassning till miljön. Kontaktskapande samtal fortsätter med klienten och följs av strukturerade intervjuer. Till största delen tar denna intervju utgångspunkt i ASI Addiction Severity Index (ASI) som baseras på [REDACTED] forskning vid Universitetet i Philadelphia USA. Forskningen visar att det är nödvändigt att anlägga ett helhetsperspektiv på individen. Detta är också

en del av grundteorin i den Psykodynamiska Psykologin. Områdena i intervjun är fysisk hälsa, arbete, rättsliga problem, familj, umgänge samt psykisk hälsa. Detta i utrednings- och planeringssyfte av det åtgärdsprogram och den handlingsplan som upprättas individuellt för varje person. Helt avgörande för hur en behandling ska gå är klientens egen motivation, insikt och medvetenhet. Det redskap/metod som används här är motiverande och reflekterande samtal, MI-samtal. När dessa delar är på plats går den medvetna behandlingsplanen över i praktiskt omsättande av behandlingen.

Fas två:

Behandling: Sauna samarbetar med Järvsö trä och hantverk. Viktig värdegrund samt självkänsla. Utöver den mycket tydliga påverkan som de miljö-terapeutiska förutsättningarna har för behandlingen tillämpas och används följande metoder: Medicinering, kognitiv beteendeterapi (KBT), MI-samtal, psykodynamisk terapi, gruppterapi, fysisk träning, kost, meningsfullt arbete och kontinuerliga reflekterande och handledande samtal.

Sauna menar att dessa faser är evidensbaserade. Vad gäller kompetenskrav: Om kompetenskravet ej uppfylls av behandlingshemmets personal anlitas extern personal.

Staden bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Förfrågningsunderlaget uppfyller lagens krav på förutsebarhet och transparens. Anbudet har utvärderats i enlighet med angivna förutsättningar och anbud och anbudsgivare har behandlats lika utan ovidkommande hänsyn. Således har varken kvalificering eller förfarandet i övrigt skett i strid med LOU.

Av p. 7 i anbudsföreläget framgår att anbudsgivaren ska beskriva sitt arbetssätt med evidensbaserad behandling. Särskilt fokus ska läggas på hur länge man har arbetat med evidensbaserad behandling. Anbudsgivaren ska även redovisa på vilka grunder eller beprövade erfarenheter som tillämplig

behandling bedrivs. Av kategoriindelningen som är en del av förfrågningsunderlaget framgår att den efterfrågade behandlingen/terapin ska omfatta minst fem dagar per vecka. För att kunna erbjuda en evidensbaserad behandlingsmetod måste anbudsgivarna antingen bedriva verksamhet med tillämpning av en behandlingsmetod som är accepterad som evidensbaserad, dvs. en behandlingsmetod varpå forskning har bedrivits. Exempel på sådana är 12-stepsprogram, kognitiv beteendeterapi med fokus på missbruk, CRA-behandling (Community Reinforcement Approach) och internationell terapi. Alternativt kan anbudsgivarna tillämpa även annan behandlingsmetod under förutsättning att det finns vetenskapliga belägg för dess effekter. Sauna har i anbudet överhuvudtaget inte angett att man arbetar med någon evidensbaserad behandlingsmetod. Det är som nämnts ovan möjligt för en anbudsgivare att utveckla sin egen behandlingsmetod och bedriva forskning kring effekterna av densamma för att därmed kunna visa att den är evidensbaserad. Sauna har dock inte påstått att man har gjort detta och än mindre påvisat att det skulle finnas en dokumenterad effekt. I anbudet har avslutningsvis angetts att Sauna använder sig av KBT. Detta skulle i och för sig kunna utgöra en evidensbaserad behandlingsmetod. Sauna har dock inte redovisat i vilken omfattning en sådan behandling bedrivs vilket är ett krav enligt förfrågningsunderlaget. Sauna har vidare därmed inte heller visat att man bedriver behandling/terapi minst fem dagar i veckan, vare sig för den behandling som nu uppges vara evidensbaserad eller för ovan nämnda KBT.

Enligt p. 6.5 i förfrågningsunderlaget ska anbudsgivaren ha angiven kompetens och erfarenhet för att bli aktuell som avtalspart. Personalgruppen ska enligt p. 12 i anbudsformuläret vara anpassad för verksamhetsinnehållet. Det ska enligt samma punkt framgå vilka av personalen som har erfarenhet och utbildning inkom evidensbaserad behandling. Enligt p. 6.5 i förfrågningsunderlaget ska detta utvisas genom inlämnad meritförteckning. Sauna har redogjort för sin personalgrupp bestående av totalt sju anställda.

Genomgående saknas redovisning av att personalen har erfarenhet och utbildning av manual/evidensbaserad behandling. Det saknas således redovisning av vilken utbildning personalen har i arbetsmetoderna. Vad särskilt gäller KBT så har Sauna inte heller vad gäller denna, i och för sig evidensbaserade behandlingsmetod, redovisat att någon i personalen har sådan utbildning. Staden har med hänsyn till vad som anförts ovan haft skäl för att förkasta Saunas anbud och menar att kvalificeringen skett på ett riktigt sätt.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 5 § framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll, utifrån de omständigheter sökanden anför, av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt de övriga bestämmelser i LOU.

Sauna har anförts dels att deras behandling av missbrukare är evidensbaserad, dels att extern personal anlitas om uppställt kompetenskrav ej uppfylls av behandlingshemmets personal.

I anbudsgenremuläret p. 7 anges bl.a. följande.

Anbudsgivaren ska beskriva sitt arbetssätt med manual/evidensbaserad behandling. Särskilt fokus ska läggas på hur länge man har arbetat med manual/evidensbaserad behandling, vilken uppföljning som gjorts och vilken utbildning personalen har i arbetsmetoderna. Redovisa även på vilka grunder/med vilka beprövade erfarenheter som tillämplig behandling krävs.

Staden har anfört att ovan angivna krav innebär att anbudsgivarna måste bedriva verksamhet med tillämpning av en behandlingsmetod som är accepterad som evidensbaserad, dvs. en behandlingsmetod varpå forskning har bedrivits, alternativt annan behandlingsmetod under förutsättning att det finns vetenskapliga belägg för dess effekter.

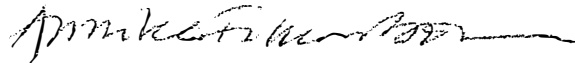
Sauna har i sitt anbud beskrivit vilken värdegrund och människosyn som ligger till grund för deras verksamhet. Sauna har däremot inte i anbudet lämnat några uppgifter, förutom att man använder sig av KBT, som visar att man tillämpar en evidensbaserad behandlingsmetod. Visserligen finns "Abraham Maslows behovstrappa" och "Psykosocialt behandlingsarbete av Barbro Leenér-Axelsson, Ingela Thylefors" omnämnda i anbudet men Sauna har inte påstått att dessa referenser avser vetenskaplig forskning eller liknande eller att den behandling Sauna bedriver baserar sig på vad som sägs i referenserna. Att Sauna enligt anbudet använder sig av KBT är inte tillräckligt för att kraven i p. 7 i anbudsgenremuläret ska anses uppfyllt då Sauna inte lämnat några uppgifter om hur länge man arbetat med denna metod, vilken uppföljning som gjorts och vilken utbildning personalen har i denna arbetsmetod. Då Saunas anbud inte uppfyller skall-kraven i dessa delar har staden haft fog för att förkasta anbudet.

Saunas anbud har förkastats även på den grunden att det saknas redovisning av vilken utbildning personalen har i de arbetsmetoder man arbetar med. Vad Sauna i sin ansökan anfört i denna del föranleder inte förvalt-

ningsrätten att göra bedömningen att någon överträdelse av bestämmelserna i LOU har skett.

Saunas ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Annika Falkenborn

Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Danijela Blagojevic.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU